

СТАНОВИЩЕ

по конкурса за заемане на академична длъжност “професор” по тематиката “Двойни звезди с компактен обект” за нуждите на отдел “Звезди и звездни системи” в ИА при БАН (обявен в ДВ 50 от 01.07.2011 г.) с единствен кандидат доц. д-р Радослав Заманов

от доц. д-р Петко Недялков - СУ “Св. Кл. Охридски”; член на научното жури

Оценка на резултатите от научната, научно-приложната и учебно-преподавателска дейност

– научна дейност

Кандидатът е водещ изследовател по тематиката на обявения конкурс “Двойни звезди с компактен обект”, по която, според мене, са могли да бъдат причислени 88 от представените 90 публикации. На 56 от тях се основава защитената от кандидата дисертация за научната степен «Доктор на науките» и на 7 – защитената от кандидата дисертация за научната и образователна степен «Доктор». Отчитайки факта, че една от тези публикации е обща, остават други 28 публикации, извън включените в изброените по-горе защити. От 28-те публикации, 20 са в реферирани списания, сред които публикация в Nature, 2 – в ApJ, 2 – в A&A и по една в AJ и MNRAS. Това обстоятелство доказва, че научната дейност на кандидата по тематиката на конкурса е била изключително активна и продължава да бъде такава и паралелно, и след придобиването на съответните научни степени от кандидата.

Броят публикации със съавторство на кандидата в реферирани списания е внушителен – 61 (от които 27, публикувани след присвояването на академичната длъжност «доцент»), при изисквани за заемане на академичната длъжност 30 публикации, а пълният брой публикации – 88, при изисквани за «професор» 60 публикации. Още по-впечатляващи са пропорциите в «преизпълнението» на критериите при цитатите: 468 – при изисквани едва 60-70.

Много други показатели, като например разпределението на публикациите и тяхното цитиране във водещи списания, говорят повече от красноречиво, че научната дейност на кандидата може да се оценява единствено със суперлативи.

– научно-приложната дейност

Радослав Заманов влага голямо количество енергия в научно-приложната област. Тук на първо място слагам неговият огромен наблюдателен опит, включващ работа на множество телескопи като: 2m RCC и 60 cm телескопи на НАО Рожен; 60 cm телескоп АО Белоградчик; 1.82 cm телескоп Азиаго, Italy; 1.52 и 1.23 cm CALAR ALTO, Испания; 3.66m телескоп ESO, La Silla, 2.2m телескоп + FEROS, ESO, La Silla; 2.0m LT telescope, La Palma, 1.2m telescope ONP, France.

Към този вид дейност бих отнесъл участието на кандидата в научни проекти. От приложената биографична справка научавам, че кандидатът е член на изследователските колективи на 11 проекта, 4 от които са международни, а на 3 проекта кандидатът е бил ръководител и на 1 – член на Консултативния съвет на партньорите.

Друг вид научно-приложна дейност е участието на кандидата в редакционната колегия на единствения български журнал за професионална астрономия и астрофизика на английски език – Bulgarian astronomical journal.

– *учебно-преподавателска дейност*

За мене кандидатът е отличен научен ръководител и активно участва в обучението и израстването на само на двамата си докторанти, единият от които (Кирил Стоянов) вече е защитил, но и на младата генерация от астрономи в България. В течение на научната си кариера кандидатът взема участие в множество престижни международни астрономически форуми и изнася впечатляващ брой семинари – 8 във водещи чуждестранни институти.

Основните научни и научно-приложни приноси, съдържащи се в публикациите по конкурса и тяхната значимост за науката и практиката

Бих систематизирал основните научни и научно-приложни приноси на кандидата и тяхната значимост за науката и практиката както следва:

Оригинални, нови за астрономията спектроскопични и фотометрични наблюдения на взаимодействащи двойни звезди (рентгенови двойни, симбиотични, катаклизмични) и активни галактични ядра

Обогатяване с нови знания за физиката на взаимодействащи двойни звезди и активни галактични ядра, касаещи:

- променливостта на различни времеви скали и приноса на компонентите, респективно акреционния диск;
- моделирането и динамичната еволюция на тези системи, като тук особено подчертавам откритото сходство в емисионните спектри на някои симбиотични звезди и квазарите.

Личният принос на кандидата

В своеобразната класация, представена от кандидата, включваща най-престижните му 24 публикации, разпределението по съавтори е както следва: самостоятелни - 1, с един и двама съавтори - 3 и 1, с трима и четирима - 1 и 5, с петима до осмина- 11. Има и една статия с дванадесет съавтора. Кандидатът е на първо място в 18 от несамостоятелните трудове, на второ - в 2, на трето - в 2 и на четвърто - в едно. Тези разпределения свидетелстват, че кандидатът умее да работи еднакво ефективно самостоятелно и в колектив и че успешно умее да ръководи и завършва пълния астрономически трудов цикъл: от идеята – до приемането на статиите за публикация. За мене личният принос на кандидата е безсъмнен.

Критични бележки

Нямам никакви критични забележки по научните трудове на кандидата.

Забележките ми са свързани с оформянето на документите по конкурса. Списъкът с публикации не съдържа пълно библиографско описание, например заглавия, което пречи на бързото ориентиране за принадлежността им към дадена тематика. Списъкът с проекти има пропуски с важна информация, относно датата на стартиране на проекта, неговата

продължителност и обема на привлечените средства за финансиране. За една публикациите от конференции, отпечатани от AIP – публикация No.15 – разполагаме само с резюме и интернет-препратка към платен достъп.

Мотивирано и ясно формулирано заключение, базирано на специфичните изисквания на закона и правилниците

На базата на предоставените ми за рецензиране научни трудове и материали по процедурата и казаното по-горе, в съответствие със специфичните изисквания на закона и правилниците стигнах до категоричното заключение, че доц. дфн Радослав Заманов е един завършен, високоавторитетен астрофизик, чиито постижения са емблематични за съвременната българска астрономия.

На тези основания предлагам на членовете на Научното жури да гласуват с "да" по процедурата за присвояване на академичната длъжност "професор" на доц. дфн Радослав Заманов.

10 ноември 2011 г.

Член на Научното жури:

(доц. д-р Петко Недялков)